

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 22.06.2015
Vår ref.: 201104174-112
Arkiv: 511
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Erlend Bjerkestrand
22959298/erbj@nve.no

Eolus Vind Norge AS. Øyfjellet vindkraftverk. Oversendelse av klager

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt to klager på konsesjonsvedtaket og én klage på ekspropriasjonstillatelsen for Øyfjellet vindkraftverk i Vefsn kommune, Nordland fylke. NVE kan ikke se at det er kommet frem vesentlige forhold i klagen som gjør at vi vil omgjøre eller oppheve vedtakene. Saken sendes herved til Olje- og energidepartementet for endelig behandling, jf. forvaltningsloven § 33.

Bakgrunn

NVE ga den 13.11.2014 konsesjon og ekspropriasjonstillatelse til Eolus Vind Norge AS for bygging og drift av Øyfjellet vindkraftverk, vest for Mosjøen i Vefsn kommune. I konsesjonsvedtaket ble det lagt vekt på at planområdet har gode vindressurser. Etter NVEs vurdering er de viktigste negative virkningene knyttet til reindrift, landskap og friluftsliv. Sametinget og Fylkesmannen i Nordland har fremmet innsigelse til søknaden.

I dette brevet har NVE sammenfattet og kommentert klagen som er blitt fremsatt. For øvrig vises det til notatet "Bakgrunn for vedtak" av 13.11.2014, ref. NVE 201104174-64, for beskrivelse av saksbehandlingsprosessen, sammenfatning av innkomne merknader og NVEs vurderinger.

Klager

NVE har mottatt to klager på vedtakene fra klagere som anses å ha rettslig klageinteresse. Følgende klagere som har påklaget NVEs vedtak vurderes å ha rettslig klageinteresse i saken:

- Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt
- Norges Miljøvernforbund

Begge klagerne har klaget på anleggskonsesjonen. Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt har ikke spesifisert at de også har klaget på ekspropriasjonsvedtaket. NVE legger likevel til grunn at reinbeitedistriktet er en berørt rettighetshaver, og at distriktet derfor også har klaget på ekspropriasjonsvedtaket.

Sammenfatning av klager

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt påklager NVEs vedtak i brev av 3.12.2014. De påpeker at øvre reintall for distriktet er satt til 2200 dyr, og at det er flere grunner til at det i 2013 bare var 1645 reinsdyr i distriktet. Ifølge reinbeitedistriktet utgjør menneskeskapte inngrep en vesentlig årsak til problemene med å opprettholde ønsket omfang av virksomheten. I den sammenheng nevnes vannkraftverk, kraftledninger, veier, oppdyrking, boligutbygging og dagbruddet til Brønnøy Kalk. Reinbeitedistriktet mener at konsesjonsmyndighetene må vurdere sumvirkningene av inngrepene.

Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt påpeker at det er etablert en ny vestlig siidaandel, og skriver at virkningene for reindrift må vurderes med utgangspunkt i den påregnelige fremtidige drift. De påpeker videre at flyttleier har et særskilt lovvern, jf. reindriftsloven § 22. I den sammenheng viser reinbeitedistriktet til tidligere omlegging av flyttlei ved dagbruddet til Brønnøy Kalk, og de uttaler at det er viktig at distriktets øvrige flyttleier sikres på en betryggende måte.

Reinbeitedistriktet viser til NVEs konsesjonsvilkår om at det skal inngås et samarbeid mellom konsesjonær og reinbeitedistrikt om avbøtende tiltak. De mener dette vilkåret ikke i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til flyttleiers lovregulerte vern. Distriktet opplyser at det har vært kontakt mellom partene om avbøtende tiltak, men at de så langt ikke har kommet frem til en løsning.

Det vises til at reinbeitedistriktet har blitt oppfattet som positive til Øyfjellet vindkraftverk i lokalpressen. Distriktet skriver at dette ikke er korrekt, og at de er imot alle ytterligere inngrep i et fra før sterkt belastet distrikt. De krever at summen av inngrep ikke må gjøre det umulig å opprettholde en livskraftig reindriftnæring i området. Ifølge reinbeitedistriktet vil et slikt omfang av inngrep være i strid med folkerettslige bestemmelser.

Reinbeitedistriktet skriver at det vil bli oversendt en mer detaljert begrunnelse for klagen i starten av 2015, og at det også tas sikte på å holde møter med konsesjonær, som forutsatt i konsesjonsvilkårene.

Norges Miljøvernforbund påklager NVEs vedtak i brev av 4.12.2014. De skriver at klagen inneholder ytterligere dokumentasjon og argumenter ut over det som ble presentert i NMFs høringsuttalelse i saken. NVE har kun sammenfattet innholdet som er nytt sammenlignet med NMFs tidligere uttalelse.

NMF mener at det ikke er behov for mer vindkraftutbygging i Norge, og at det vil bli kraftoverskudd i de kommende årene. De skriver at det samtidig er et stort potensial for energieffektivisering og utbygging av vann- og biokraft. Ifølge NMF er det usikkert om vindkraft og krafteksport vil redusere CO₂-utslipp.

Det vises til erfaringer fra Danmark om virkninger for mink, og NMF mener disse virkningene taler for at andre dyr også vil bli negativt påvirket av vindkraftverket.

Innsigelser i saken

Sametinget og Fylkesmannen i Nordland har fremmet innsigelse til søknaden om Øyfjellet vindkraftverk. Innsigelsene er vurdert i *Bakgrunn for vedtak*. Sametinget har uttalt at det kan være aktuelt å trekke innsigelsen dersom tiltakshaver og reinbeitedistriktet kommer til enighet og det ikke blir gitt konsesjon til Mosjøen vindkraftverk. Tiltakshaver og reinbeitedistriktet har foreløpig ikke kommet til enighet om en avtale, og Sametinget har ikke trukket innsigelsen.

NVEs vurdering av innkomne klager

NVEs myndighet i klagesaken følger av forvaltningslovens § 33. NVE kan oppheve eller endre vedtakene dersom NVE finner klagene begrunnet, alternativt oversende klagene til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse. Etter forvaltningsloven § 33 andre ledd skal NVE avvise en klage dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger.

NVE mottok totalt to klager på vedtakene innen klagefristen, hvorav begge tilfredsstillende vilkårene for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har følgelig forberedt disse klagenes i tråd med forvaltningsloven § 33.

Klagegrunnene

NVE kommenterer forhold som klagerne anfører, og som ikke tidligere er vurdert, og forhold som vi mener bør utdypes nærmere.

Reindrift

Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt uttaler at det er viktig at flyttleier sikres og at summen av inngrep i distriktet ikke gjør det umulig å opprettholde en livskraftig reindriftnæring i området.

NVE viser til Bakgrunn for vedtak i saken, der det er lagt vekt på virkninger for flyttleien gjennom planområdet og sumvirkninger av andre inngrep i reinbeitedistriktet. I konsesjonsvedtaket er det lagt til grunn at reindriften i vestre siida vil vokse. Vi vil påpeke at søknaden om Mosjøen vindkraftverk ble avslått samtidig som det ble gitt konsesjon til Øyfjellet vindkraftverk, og at det i dette vedtaket ble lagt stor vekt på sumvirkninger for reindrift.

Etter NVEs vurdering vil det være godt mulig å opprettholde en livskraftig reindriftnæring i området ved en utbygging av Øyfjellet vindkraftverk. For å sikre dette er det imidlertid viktig med gode avbøtende tiltak. NVE har satt et relativt åpent vilkår om avbøtende tiltak for reindrift. Dette skyldes at det ifølge reinbeitedistriktet er viktig med en god og grundig prosess for å avgjøre hvilke avbøtende tiltak som kan være aktuelle. NVE har derfor lagt til grunn at konsesjonær og reinbeitedistrikt skal bli enige om en pakke med avbøtende tiltak. Reinbeitedistriktet har uttalt at det trengs en ny vurdering av konsekvenser for reindrift som grunnlag for en avtale om eventuelle avbøtende tiltak. Denne vurderingen var planlagt som en del av den detaljerte begrunnelsen for klagen, ref. distriktets klage.

I etterkant av at reinbeitedistriktet sendte klagen har NVE og distriktet korrespondert om den detaljerte begrunnelsen per epost. Fristen for innsending er utsatt flere ganger, og NVE er blitt informert om at konsesjonær og reinbeitedistrikt er blitt enige om at *Protect Sapmi* skal gjennomføre en ny vurdering av konsekvenser for reindriften. Denne vurderingen ventes ferdigstilt tidlig på høsten 2015. I mangel av et konkret utkast til opplegg og frist for innlevering har NVE valgt å oversende saken til OED før rapporten foreligger. Når rapporten er mottatt, vil NVE oversende den til OED sammen med NVEs vurdering av innholdet.

Virkninger for mink

Norges Miljøvernforbund er bekymret for virkninger for pattedyr, og viser til erfaringer fra en minkfarm i Danmark.

NVE viser til at det ikke foreligger rapporter som tyder på at mink påvirkes av støy fra vindturbinene. NVE kjenner til uttalelsene om virkninger for en minkfarm i Danmark, men det er ikke påvist at minkens endrede adferd skyldes støy fra vindturbiner. I Danmark var det mye diskusjon rundt dette i perioden da de første større vindturbinene ble bygget, men Videncentret for landbrug konkluderte i 2011 med at de ikke lenger er så bekymret for virkninger for mink. De har ikke fått meldinger om at minkfarmer er påvirket negativt, og skriver at det finnes eksempler på at vindturbiner er bygget med en avstand på mindre enn 200 meter fra minkfarmer uten at minkproduksjonen har blitt påvirket. Etter NVEs vurdering er det på dette grunnlag lite trolig at vindturbiner medfører vesentlige virkninger for mink.

Sammenligning mellom Øyfjellet og Mosjøen vindkraftverk

Fred. Olsen Renewables AS (FOR) har påklaget NVEs vedtak om avslag på søknaden om Mosjøen vindkraftverk. I klagen fra FOR gjøres det en sammenligning av Mosjøen og Øyfjellet vindkraftverk, på grunnlag av NVEs begrunnelse for vedtakene om ja til Øyfjellet og nei til Mosjøen. Vi viser til klageoversendelsesbrevet i saken om Mosjøen vindkraftverk for NVEs vurdering av FORs sammenligning.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 13.11.2014. Klagen oversendes derfor Olje- og energidepartementet til endelig avgjørelse i henhold til forvaltningsloven § 33.

Sakens dokumenter gjøres tilgjengelig for Olje- og energidepartementet i elektronisk versjon, via innsynsløsningen SeDok, jf. e-post av i dag til postmottak@oed.dep.no. En oversikt over sakens dokumenter er vedlagt.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Arne Olsen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland
Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt, Nordland
Nordland fylkeskommune
Norges Miljøvernforbund
Samediggi/Sametinget
Vefsn kommune